

(i.) Bocsássanak meg nekem, hogy csak ilyen messziről tudok elindulni, időben és térben, a csaknem kétezere éves kínai bölcsektől, kedvenceimtől, akik a szépség szívében laktak. De higgyék el, meg fogunk érkezni végül, *ahogy megjött ő is a Bibliában,*

Jász Attila 51

MŰTEREM-TÉS, AVAGY AZ ÜRESSÉG FELÉ

Fischer Balázs képeiről

ma állítja valaki ezt, finoman szólva erős túlzásnak tartanánk, ő viszont kétezere év csendjéből beszél hozzánk. A festészet hat törvényének egyik lényeges pontjáról azt tartja, hogy a hagyomány folytathatósága érdekében *mintaképek* alapján kell festeni. Többet nem árul el, akkor nyilván evidens volt, de én fűzöm hozzá, hogy a mintakép lehet külső, valós minta alapján értett táj vagy épület, építmény részlete, például műterem. Vagy külső, nem valós minta alapján követendő *példa-kép*. Jelen esetünkben Váli Dezső vagy Nádor Tibor neve hangozhat el segítségként, előzményként. És van egy belső mintakép is, ami a külsők alapján vagy éppen attól függetlenül alakul ki az emberi lélekben. Amit a külső támpontok segítségével meg akar valósítani a művész. Legjobb esetben ez sikerül is neki, és akkor ott/itt láthatjuk egy/a galéria falain a lenyomatot, az eredményt.

(ii.) „Ha az igazság behatol egy dologba, árnyként visszatükröződik annak megnyilatkozásaiban.” Mondja ugyanezt Cung Ping, csak sokkal filozofikusabban. Ezért fordítottam le a konkrétumok nyelvére. Az igazság *vak*, így is, úgy is behatol ahova kell, és visszatükröződik. A festészet számára, mint az igazság egyik megjelenési formája számára evidens dolog, hogy a kép nem manuálisan készül, nem az ecset és az ujjak mozgatója által, hanem az igazság, másképp nevezve a szellem behatolása által a képbe. Engedni kell persze, hogy behatolhasson, így Vang Vej. „Ez a festés belső természete.” Írja. Ne veszítsük el a fonalat, segíték! Gondoljunk csak a megvakuló/megvakult festők képi világára. Piero della Francescától Degas-ig. Öreg korukra szembe kell nézniük a megvakulással, mégis talán életük legjobb műveit hozzák létre ezen időszak alatt. Hogy jön ide Fischer Balázs, esetleg a fiatal festőnek is romlik már a szeme? Nem. Megint segíték!

(iii.) De előbb egy másik párhuzam. „Én vagyok a *világ világossága*”, mondja Jézus. Amikor is a vak ember meggyógyítását magyarázza. Mintaképet ad, mutat a vak ember szemvilágának visszaadásával. Egy másik világosságra, a lelkire utal, a belsőre. És segít, ha még nem értenénk: „Én vagyok a világ világossága”. Megígértem, én is segíték Fischer Balázs képeit látni.

(iv.) „Fischer Balázs *az üresség óre*. Telepakolja műtermét, hogy annak megfestésekor az esszenciális ürességet mutathassa meg. Hogyan? Gyönyörűen tünteti el a zsúfoltságot, a rengeteg lim-lomot a képtérből. Hosszú folyamat eredményeként. Addig dolgozik a képen, míg az egyensúly helyre nem áll. Forma és üresség között. A kísérlet tárgya mindig ugyanaz a tér, saját műterme, amiben először elmozdítja a korábban beállított dolgokat, mintha új kompozíció lenne, majd lassan átfesti a konkrétumokat, csupa sejtelem és szépség lesz minden képe.” Írta Fischer Balázs párizsi kiállításának katalógusába Silent Pen, alias Csendes Toll. És az igazi, személyes téma megtalálása az igazság behatolása a képbe. A személyes téma a legszemélytelenebb módon tárul fel, egy műterem belsejének állandó megfestésével, ahogy Váli Dezsőnél vagy Nádor Tibornál is láthatjuk. Így számolják fel egójukat, ahogy Fischer Balázs is saját énjét, újból és újból megfestve műtermét, újabb és újabb lépést téve a megtisztulás, vagy nevezzük másik nevén, *az üresség felé*. Ennek elérése a festészet által nem csupán út, hanem maga a cél is. Egyszerre út és egyszerre cél. Ennyit akartam mondani! (*Kecskemét, 2014.05.22.*)

